

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 59 (7389)

СУБОТА, 27 ЧЭРВЕНЯ

1942 г.

Палітычны і ваенныя вынікі года айчыннай вайны

Прайшоў год, як народы Савецкага Саюза вядуць айчынную вызваленчую вайну супротив гітлераўскай Германіі, якая вераломна напала на СССР 22 чэрвеня 1941 года. Якія палітычныя і ваенныя вынікі года айчыннай?

Падрыхтоўваючы разбойніцкі напад на нашу краіну, гітлераўская заправілы сур'ёзна разлічвалі на тое, што ім удастца склаціць усеагульную кааліцыю супротив СССР, уцягнуць у гэтую кааліцыю Вялікабрытанію і ЗША, і такім чынам, поўнасцю ізалаўваць СССР ад другіх дзяржаў свету.

Незадоўга да вераломнага нападу на немецкай арміі на Савецкую краіну гітлераўцы, якія лаялі самымі апошнімі словамі па радыё і ў друку англійскіх і амерыканскіх «плутакрататаў», — накіравалі да гэтых самых «плутакрататаў» небезвядомага Гэса. У задачу Гэса ўваходзіла запалохаць палітыка Вялікабрытаніі і ЗША байкамі аб «чырвонай небяспечы» і пераканаць кіруючыя колы гэтых краін прымкнучы да «крыжовага пахода» супротив СССР. Што ж атрымалася ў выніку гэтых спроб гітлераўскай клікі? Разлікі гітлераўцаў на ізалацію нашай краіны ад другіх дзяржаў свету аказаліся пабудаванымі на пяску. Англія і ЗША не прымкнулі да пахода супротив СССР. Больш таго. Замест саюза з Вялікабрытаніяй—гітлераўская Германія атрымала абвастранне вайны з Вялікабрытаніяй і вайну з ЗША. Вялікабрытанія, ЗША і СССР аказаліся ў адным лагеры свабодалюбівых народаў супротив фашысцкай Германіі. Баявое садружства СССР, Вялікабрытаніі і ЗША ў ходзе вайны ўзмацнела і вырасла ў магутную силу. Заключэнне 26 мая ў Лондане Дагавора паміж СССР і Вялікабрытаніяй і падпісанне 11 чэрвеня ў Вашынгтоне Пагаднення паміж Урадамі СССР і ЗША набліжае час канчатковага разгрома гітлераўскай Германіі. Як цяпер вядома, у час пераговораў В. М. Молатава з прэм'ер-міністрам Вялікабрытаніі У. Чэрчылем і презідэнтам Злучаных Штатаў Амерыкі Ф. Рузвелтам была дасягнута поўная дагаворнасць у дачыненні неадкладных зарадаў стварэння другога фронта ў Еўропе ў 1942 годзе.

Вераломная гітлераўская палітыка, разлічаная на тое, каб біць свабодалюбівым народамі па адзіночкы, правалілася канчаткова і беспаворотна. Гэтая гітлераўская палітыка выклікала да жыцця супротив фашысцкай Германіі кааліцыю краін, якія валодаюць такімі магутнымі людскімі, вытворчымі, сываріннымі і харчовыми рэурсамі, якія робяць гэтую кааліцыю непераможнай.

Не менш сур'ёзны крах паярпелі разлікі і планы гітлераўцаў у дачыненні тыла Чырвонай Армії. Пачынаючы год назад новую злачынную ваенную авантuru, гітлераўцы разлічвалі на нетрываласць савецкага тыла і меркавалі, што ім удастца, аказаць доўгай, зачынай.

Захадний Еўропы, дэмаралізаваць нашу армію, разлажыць знутры яе тыл і тым самым зламаць супраціўленне Савецкага Саюза.

Але гітлераўская заправілы зноў жа пралічыліся. Часовыя няўдачы Чырвонай Арміі ў першыя перыяды вайны, а таксама ўся паследуючая барацьба супротив немецкіх акупантатаў яшчэ больш умацавалі саюз рабочых, сялян, інтэлігенцыі і дружбу народаў СССР.

Ні ў аднаго з народаў СССР немецка-фашысцкія акупанты не знайшли і не маглі знайсці ніякай падтрымкі. Усе народы Савецкага Саюза асталіся вернымі сваёй Радзіме.

Гітлераўская авантурысты меркавалі, што як толькі ўзнікне вайна, пачнецца распад калгаснага ладу і сяляне выступяць супротив рабочага класа і Савецкай улады. Уесь свет ведае цяпер, што з гэтай гітлераўскай засцей нічога не атрымалася. Год вайны супротив немецкіх захопнікаў неабвержна сведчыць аб tym, што наша соцыялістычная арганізацыя гаспадаркі, роўна як і ўвесі наш савецкі лад, і яго палітычна і ваенна арганізацыя, з чэсцю вытрымалі цяжкія вырабаванні, якія выпалі на іх долю на працягу года вайны і вышлі з гарніла гэтых вырабаванняў яшчэ больш трывалымі і моцнымі. Год вайны сведчыць таксама аб безумоўнай правільнасці палітыкі Савецкай дзяржавы, якая ніколі не забывала аб магчымасці напада фашыстаў на нашу краіну, і таму няўхільна змагалася за стварэнне адзінага фронта свабодалюбівых народаў супротив сіл агрэсіі і рэакцыі, усімі сіламі і сродкамі ўзнімала прымысловасць і сельскую гаспадарку, навуку і культуру Савецкага Саюза, умацоўваючы тым самым абаронную магутнасць нашай Радзімы.

ТАКІМ ЧЫНАМ, ГОД ВАЕННЫХ ДЗЕЯННЯЎ НА СОВЕЦКА-ГЕРМАНСКІМ ФРОНЦЕ ВЫЯВІУ ПОУНЫ ПРАВАЛ ПАЛІТЫЧНЫХ ПЛАНАЎ ГЕРМАНСКАГА ІМПЕРЫЯЛІЗМА — РАЗЛІКАУ НА ВАЕННА-ПАЛІТЫЧНУЮ ІЗАЛЯЦЫЮ СССР і НЕТРЫВАЛАСЦЬ СОВЕЦКАГА ТЫЛА. У ВЫНІКУ ГОДА ВАЙНЫ УМАЦАВАЛАСЯ БАЯВОЕ САДРУЖАСТВА СССР, ВЯЛІКАБРЫТАНІІ і ЗША, УМАЦАВАУСЯ ТЫЛ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ, УМАЦАВАУСЯ САЮЗ РАБОЧЫХ, СЯЛЯН і ІНТЭЛІГЕНЦЫІ, УМАЦАВАЛАСЯ ДРУЖБА НАРОДАЎ СССР.

Такія палітычныя вынікі года вайны.

Настолькі-ж плачэўнымі аказаліся для немцаў ваенныя вынікі года вайны.

Пачынаючы захопніцкую вайну супротив Савецкага Саюза, немецкія імперыялісты лічылі, што яны змогуць «пакончыць» з Чырвонай Арміяй у паўтары-два месяцы. Але і ў гэтым яны пралічыліся. Вайна

за год вайны гітлераўская армія страціла забітымі, раненымі і палоннымі каля дзесяці мільёнаў чалавек. Знішчаны самыя адборныя кадры нямецка-фашистской арміі. Тыл нямецкай арміі пачынае трашчаць па швох.

Совецкі саюз вытрымаў усе вырабаванні, яшчэ больш умацаваў абаронную магутнасць.

Створаны усе ўмовы для канчатковага разгрома гітлераўской арміі ў 1942 годзе.

Вайна фашысцкай Германіі супроць СССР пачалася пры выгадных умовах для немецкіх войск і навыгадных для совецкіх войск. На першым этапе вайны гітлераўская армія, з прычыны раптоўнага і вераломнага яе нападу на СССР, мела некаторыя часовыя перавагі перад Чырвонай Арміяй. Гэтыя перавагі заключаліся ў том, што фашысцкая Германія, употай рыхтуючыся да вайны супротив нашай краіны, загадзя перавяла ўсю гаспадарку для аблугоўвання фронта, стварыла колькасную перавагу ў танках і авіяцыі. Нямецкая армія была поўнасцю адмабілізавана да пачатку вайны супротив СССР. Да таго-ж яна мела вядомыя вопыты сучаснага вядзення вайны са скрыстаннем вялікіх мас танкаў, авіяцыі, аўтаматычнай зброі, якую яна атрымала ў вайне з Польшчай, Бельгіяй, Францыяй, Грэцыяй, Югаславіяй. Зразумела пагэтаму, што ў першыя месяцы вайны Чырвоная Армія была вымушана адступіць і пакінуць частку савецкай тэрыторыі. Але адступаючы, Чырвоная Армія выматвала сілы ворага, наносіла яму жорсткія ўдары. У ходзе баёў камандзіры Чырвонай Арміі, радавыя байцы загартоўваліся, набывалі вопыты, вывучаюць тактыку ворага, выпрацоўвалі прыёмы барацьбы з яго тэхнікай.

Так прадаўжалася да лістапада 1941 года.

У лістападзе разгарнулася самыя жорсткія бай на бліжніх подступах да Масквы. Гітлер кінуў на Москву дзесяткі дывізій адборных войск, у ліку іх многа танковых дывізіі. Войскі Чырвонай Арміі, актыўна абараняючыся, выматвалі, абяскроўлівалі ворага, наносілі яму вялікія страты, а ў пачатку снежня самі перайшлі ў контраступленне. Гэты момант з'явіўся пераломнім у ходзе вайны. Гітлераўцы прайграў бітву за Москву. Савецкія войскі разгромілі дзесяткі гітлераўскіх дывізій, адкінулі немецкіх захопнікаў на захад, вызвалілі многія тысячы насяленых пунктаў.

Гітлераўскае камандаванне разлічала ў зімовыя месяцы атрымаць перадышку ў ваенных дзеяннях у выглядзе пазыцыйнай, акопнай вайны. Гітлераўскае камандаванне разлічала за зімовыя месяцы прывесці ў парадак свае патрапаныя войскі, перафарміраваць іх, папоўніць іх людзьмі і тэхнікай, і, нарэшце, даць ім адпачыць з тым, каб вясной з новымі сіламі пачаць буйнае наступленне. Чырвоная Армія сарвала гэтыя стратэгічныя планы немецкага камандавання. Са снежня па сакавік, захапіўшы ініцыятыву, Чырвону армію.

	Германія	СССР
Людскія страты забітымі, раненымі і палоннымі за год вайны		
каля	10.000.000	4,5 млн. чалавек
Страты гармат за год вайны звыш	30.500	22.000
Страты танкаў звыш	24.000	15.000
Страты самалётаў звыш	20.000	9.000

(ПРАЦЯГ НА 2 СТАР.)

РАЗГРОМ ГІТЛЕРАЎСКАЙ АРМІІ НЕМІНУЧ

ПАЛІТЫЧНЫЯ і ВАЕННЫЯ ВЫНІКІ ГОДА АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

(ПРАЦЯГ)

З ліку ўсіх людскіх страт німецкай арміі не менш $3\frac{1}{2}$ мільёнаў нападу імперыялістычнай Германіі складаючы забітыя. Апрача таго, на СССР у мэтах занявлення і зіншчэння нашых народаў, захопу і разграблення нашай Радзімы — з'явіўся днём пачатку канца гітлераўскай Германіі.

Аб гэтым сведчыць ПАЛІТЫЧНЫЯ ВЫНІКІ года вайны, бо ў выніку нікудышнай санітарнай службы, якая была разлічана таксама на «маланковую» вайну, — вярнулася ў строй раненых німецкіх салдат не больш 40 проц. ад усяго ліку раненых.

ТАКІМ ЧЫНАМ ГОД ВАЙНЫ НА СОВЕЦКА-ГЕРМАНСКІМ ФРОНЦЕ ВЯВІВУ ПОУНЫ ПРАВАЛ ВАЕННЫХ ПЛАНАУ ГЕРМАНСКАГА ІМПЕРЫЯЛІЗМА.

Такія ваенныя вынікі года вайны. Неправімія страты, якія нанесла німецка-фашысцкім войскам Чырвоная Армія, нарадзілі ў німецкім салдаце і асабліва ў німецкім народзе няўпэуненасць у перамозе, падарвалі веру ў Гітлера і ў фашысцкае камандаванне. Но німецкія-ж салдаты і насельніцтва памятаюць, што Гітлер абяцаў канчатковую перамогу і канец вайны ў 1941 годзе. Вайна ў 1941 годзе не закончылася, перамогі німа. Значыць Гітлер ашукаў нас — вось аб чым усё часцей і часцей задумваецца немец.

Німецкія салдаты і насельніцтва памятаюць, што Гітлер і яго прыхільнікі ў каstryчніку 1941 года заявілі, што Чырвоная Армія зіншчана, што яна ніколі больш не адновіць сваіх сіл і што пытанне аб усходнім паходзе вырашана. Аказаўся, Чырвоная Армія захавала ўсё свае сілы і ўсходні паход незакончан. Значыць Гітлер ашукаў нас — вось аб чым усё часцей і часцей задумваецца немец. Перад усім светам, у тым ліку перад німецкім народам, Гітлер прадстаў як нізка-пробны хвалько і ашуканец. Немцы цяпер не могуць не бачыць, што фашысцкая пропаганда з'яўляецца суцэльным ашуканствам, што нельга верыць ні аднаму слову, ні аднаму абяцанню Гітлера.

За авантурыйную палітыку гітлераўскай клікі немцы расплачваюцца мільёнамі забітых на совецка-германскім фронце. У німецкім народзе ўсё больш нарастаете сазнанне непазбежнасці паражэння Германіі. Тыл німецкай арміі пачынае тра-

Зброя для партызан

Восенню мінулага года адно з падраздзяленняў Чырвонай Арміі атрымала заданне — стрымаць націск ворага ў раёне М. Віцебскай области і даць магчымасць часцям Чырвонай Арміі замацавацца на новых рубяжах.

Слаўная чырвонаармейцы доблесна змагаліся, стрымліваючы шалёны націск ворага. Многа «непераможных» фрыцаў знайшлі сабе магілу ў раёне М. Знясліўшы праціўніка і выканашы заданне, насы байцы ў арганізаваным парадку адышлі на

злучэнне з асноўнымі часцямі Чырвонай Арміі.

На месцы бою асталіся сотні трупаў німецкіх салдат, дзесяткі іх вітовак, аўтаматаў і кулямётаў. Калгаснікі адной сельгасарцелі гэтага раёна падабралі ўсю зброю і схавалі яе. Усю зіму і весну калгаснікі беражліва хавалі свае трафеі.

Нядыўна яны здалі зброю, як падарунак, партызанскаму атраду.

**В. КАЛІБЕРАУ.
КАЛІНІНСКІ ФРОНТ (наш. кар.).**

ВЯРБОУКА ПА-ФАШЫСЦКУ

У Сенненскім раёне фашысты «навярбавалі» каля 30 чалавек міладзі для работы на прадпрыемствах Германіі. Яны наабяцалі «зазярбаваным» атрыманне высокай кваліфікацыі, поўнае забеспечэнне іх сем'яў, высокую аплату працы.

Адвёзшы людзей у бок Смален-

ска, усіх іх аб'яўлі ваенна-палоннымі, заключылі ў лагер і прымусілі працаўцаў на земляных работах без харчавання, адзення, пад наглядам німецкіх салдат.

Аб гэтым факце замі паведамілі таварыши Констанці Г. і Віктар Н., якім удалося ўцячы з лагера.

Канец карнага атрада

Разведка донесла партызанам, што праз дзень-два ў раёне Н. чакаецца прыход німецкай карнай экспедыцыі.

Вопытны камандзір атрада Ягор К. рагшыў падрыхтаваць нечаканы ўдар. Для гэтага ён выдзяліў дзве групы байцоў; адна знаходзілася на могілках, а другая на высокім узгорку каля вёскі О.

І вось у 5 гадзін раніцы наглядальнікі паведамілі, што на tym баку ракі заўважана ажыўленне. Ужо выразна бачны «госці». Iх звыш 150 чалавек. Яны спускаюць на землю два паромы. Грузяць боепрыпасы, затым размяшчаюцца самі. Паромы адзін за другім цяжка адходзяць ад берагу.

Німецкія салдаты высадзіліся на нашым беразе, але быць ім тут доўга не давялося. З узгорка пасыпаліся кулі. Немцы схапілі віントуکі, але не ведалі куды страліць. Заднія кінуліся на паромы. Раптам раздаўся глухі ўзору ўзвысацца і другі.

— Партызаны! — крыкнуў сябраны да смерці обер-ефрейтар. 50 кроках былі партызаны. Сябракі ціха падкраліся да выгребных скрынак з німецкімі ручнікі і дружна закідалі гэтыя гранатамі фрыцаў.

З боку застражыў німецкі кулямёт. Партызаны заціхлі. Немцы сталі адпавядаць да могілак, сябрычыся там схавацца. Праз мінін загаварыў наш мінамёт. Ад чатырох снарадаў німецкі кулямёт замок.

У гэты час узвод тав. Ф. засеў на могілках, падпусціў сябе да 20—30 метраў і адкрыў іх кулямётна-ружэйны агонь.

Народны помнікі прыпераў сябе да самага берага. Баючыся ўзгорку з партызанамі ў руках апашырыцы, як зайцы, кідаліся ў воду.

Ні адзін німецкі салдат не выжыў. Чатыры немцы падышлі да ўцячы, але іх злавілі караблі. Партызанам дасталіся барабаны трафетаў.

Якуб КАЧА
Н-скі партызанскі атрад, Беларусь. (Наш кар.).

Сакрушальныя ўдары па ворагу

Атрымана паведамленне аб паспяховых дзеяннях беларускіх партызан.

Партызанскі атрад пад камандаваннем тав. Р. зіншчыў німецкага штабнага машыну. Забіты німецкі генерал, 10 афіцэраў і 4 салдаты. Партызанамі захоплены 2 кулямёты, віントука і штабныя дакументы.

Чатыры партызанскіх атрады, якія дзейнічаюць сумесна, разгромілі экспедыцыю гітлераўцаў. У баях партызаны зіншчылі 3-х афіцэраў і 72 салдаты праціўніка.

Адзін з беларускіх партызанскіх атрадаў арганізаваў крушэнне штабнага машыну. Забіты німецкі генерал, 10 афіцэраў і 4 салдаты. Партызанамі захоплены 2 кулямёты, віントука і штабныя дакументы.

ГІТЛЕРАЎЦЫ ГРАБЯЦЬ СЯЛЯН

У размяшчэнне беларускага партызанскага атрада, якім камандуе ордэнсмен «Баця», прыбыла дэлегацыя партызан N-скага раёна Віцебшчыны. Сярод іх — ордэнсмен, удзельнік вайны з беларускімі селянінамі, праціўнікі і дзве медыцынскія сястры-комсамолкі.

Яны расказаў, што атрад іх «Смерць фашызму» арганізуе вясной гэтага года. У яго ўвайшлі сотні беларускіх патрыётаў. Большая частка атрада ўзбрэна німецкай трафейнай зброяй. Атрад нечакана нападае на ворага на ўсіх шляхах і дарогах, зіншае яго з засадаў, неадступна праследуе яго днём і ноччу. Азлобленыя фашысты імкнуться крывавым тэрорам запалохаць калгаснікі, якія дапамагаюць партызанам. Але гэта не дапамагае.

Гітлераўскія бандыты з першых дзён акупациі аграбілі дашэнту народ, яны абліклі насельніцтва нечуванымі падаткамі.

N-скі раён Беларусі. (Наш кар.).

КРЫВАВЫ РАЗГУЛ НІМЕЦКІХ ЗВЯРОЎ

Першага мая група немцаў у колькасці 100 чалавек уночы падышла да вёскі Малгаці, Гарадоцкага раёна, і распачала дзікую расправу над безбаронным насельніцтвам.

Прынятыя салдаты ўрываюцца ў хаты калгаснікі, рубілі людзей, калолі штыкамі і дабівалі прыкладамі.

Пасля дзікага разгула, немцы падпілі вёску і пачалі кідаць у агонь маленькіх дзяцей.

Калектывныя карэспандэнт — рэдакцыя газеты «Віцебскі рабочы».

АДПЛАТА ЗА ГРАБЕЖНИКА

У вёску з'явіўся атрад фашысткіх грабежнікаў. Фашысты зіншчылі калгаснікаў усіх кароў і свін.

Але як толькі немцы выжыў на бальшак, раздадзілі яго на мяштабную чаргу... Немцы кінулись на мяштабную матэрыяллю для дальнейшай баявой дзеяніці.

Камандаванне атрада зварнула партызан N-скага раёна з пісцом, заклікае іх ўзяць актыўней грамадскіх захопнікаў.

Партызаны з атрада тав. Вярбоўскага зварнулі жывёлу назад, да вёску, зварнулі яе гаспадарам.

C. РОВА
ВІЦЕБСКАЯ ОБЛАСТЬ. кар.).